

ROHINGYA

POEMS

in

Rohingyalish

ROHINGYA

POEMS

In

Rohingyalish

Collected by

Eng. Mohammed Siddique Basu

Date: 26th December 2014

1. Allahr Taarif

Taarif goró ou Húdar, Zibá yé banaiyé jáhan
Etó cúndor zobin banaiyé, Nalá nodi asman.

Théng or tole bisáiya, Meçir ki cúndor bisána
Aróu matár uore bain sára, Sóppor banaiyé ekkán.

Sairóu toróf sailé fíri, Topker tuáñr hârigori
Etó hârhaná duniyai dari, Hoóñtte bekar banailí.

Gas gusóla sáiya banailí, Boiyar riti aróu faní
Aróu hotó kissú diíli no zaní, Allah tuáñr meérbani.

Mui becí gunágar, Aróu boro nafórman
Boccíc goríc, di jonnot tán, Allah tui boro Raháman.

*By Moulana Md Rafique Mir Ahmed,
Góngri fara, Quebec-Canada*

2. Elóm Cíko Ruáinga Bái

Fonná cíkoón fóroz hoiyé, Quran Hádis ot
Allahr hókum nomanilé, zaiba zuzuk ot
Nosól zodi, borbat gorí féiltou mone hoó
Elóm nocíkai, taré jahél banai do

Fonná sára honó zati, torki óite mockil asé
Gom maincór ki dam asé, be-elomír hañsé
Kucíc gorí beggún e, Ruáinga fonnállai
Ruáinga zatir elóm, sára honó ufái náí

Elóm óla hárr mikká fa, izzot ar córman
Elóm sára manúic óilde, focú fokkír fúan
Gom hóraf forók goitté, elóm ór dorhar
Elóm sára nosolibóu, honó hasharbar

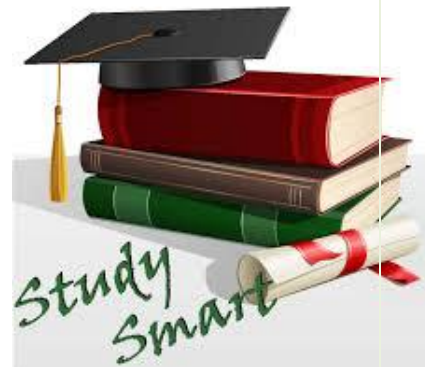
Nizor zatir ar decór azaadi, zodi soó
Gairot gorí foittóu zon é, Ruáinga fonná foró
E dón loizai nofaríbou, honókiyé harí
Zeto hóros gorífaró, héto zaibói bari

Nam or nicán búzi zaibói, elóm no cíkile
Nam tákibou no moribá, elóm cíki gilé
Cómbotti re tuáñrtu, souñi gorá foribóu
Mogor elóm é, tuáñre souñi goríbou

Hon ottót mal óizagoi, foran or ducmon
Mogor elóm hámicum, tákibou tuáñr afon
Hoto sinta goillóu Siddique e, dil ot rakí zatir than
Fúça félai matár gám, ijad goijjé Ruáinga Zuban

Kodor gorí Anwar e, goillóu ekkán ham
Kúli eskul foóilabar, Ruáinga zuban or diyé dam
Dua goró Bari Ilahir, itará duní zon or (Eng Siddique arde Anwar)
Rahámgor Moula, mui Rafique Bondar uore ek nozor

*By Moulana Md. Rafique, Gónggiri Fara,
November 29, 2013, at 5:30am EST, Quebec City, Canada*

3. TIN DUSTÓR EKKÁN KISSÁ

Agor zobanat mazé ek din Halu, Lalú arde Talu tin dustó búng gorí tará boidec ót thiañ hamai bélla sófor ót giyé. Tará zaibiccót mazé tiní zon e miliyóre uggwá musa loiyé sófor ór addán foñt ót búklagilé háibella. Ehón ítara zaité zaité monzil moksót ót foóñsí noó fare. Taráttu addán foñt ót beil dhufí giyói.

Ehón tará tiní zon é biyasana gorérdé hoçé tákibou dé yían. Atíkka ekzon e murár bútoe gúnar hañsat ekkán sanggór deikké. Tohón tará bicí kúci óiye. Tar baáde ítara yían ot mazé tákibellá giyé. Zai saárdé mutha muthi thík asé. Tói tará éçe táikke.

Ehón taráttu bicí búk laiggé añçite añçite. Ehón musa óiyedé uggwá. Uggwá musa haré dahái hone háibou. Tiní zon é bák gorí háile ekzon ottú yó feth no bóribou. Éen hoói tiní zon é sinta gorér. Ehón Halu ye saláki gorí hoórde añára ehón musa no háiyoun. Ek ham gorí, añára tiní zon é ehón gúm zaigói. Zeneki bicí bála cóppon dekíbou íte háibou. Ar ou duní zon é yó yían razi óiye.

Ehón tará gúm giyé. Tar baáde, gúm ottú uçí ekzon e ekkán ekkán kiki deikkó boiyan goró hoiyé. Talu ye hoórde, aññí deikkí dé, zehón raitta gúm giyí etoboro noó uggwá bak aiccé. Aññí toratori uçí duñrai loizai, gúna báí ekkubare bormurát gólai diyí.

Lalú yé hoórde añár yían tor gán óttu áro bicí cúndor. Aññí deikkí dé añára zohón óran frecan ói gúmgíyí, tohón aró boidec ót thiañ hamai bélla zairdé, eddúr raijjo zaiyoun kengorí, éen hoói sinta gorírde éçe, atíkká baármíkka saáirdé plein ekkán añarálla aiccé. Tóile añaráttu ar añça noforibóu. Ekkubare zaigói faijjoum. Age aññí ekkená gorí sorí, éen hoói plein ot uçílam. Tar baáde, raite raitbór asman ot háillagaa gúri berair! Plein ot soríle bicí gom lage. Keén, añár yían tor gán óttu áro cúndor hoiyí dé nóne?

Ehón Halu ye hoórde, tuáñra ekzon e bak maittou giyó, ar ekzon e plein ot sorí bélla giyó. Tóile añártú búk o bicí laiggé ár, ar aññí háilla gaa ki goijjóum hoói, musa wá aññí kúli háifeláiyi.

By Moulana Md Rafique Mir Ahmed
Góngri fara, Quebec-Canada

4. MAA

Cónsar ót náí, kiyé afon

Maa baade asé, ar hon

Zibá ye diyé, moré zonom.

Zohón feçot, zonom óilam

Maar óigiyói, souk ór gúm haram

Nohár bát nohár faní, sári dilóu aram

Duk hoctho nize loi, moré goillóu rahám.

Rait fúwai cít ore hábai, hoto goillóu ekeram

Falilóu fulilóu, asé aróu maar ehésan

Rakí dilóu mogor, fooñtole jonnot tán

Nafórman bonibá, zodi no mano maar fóрман .

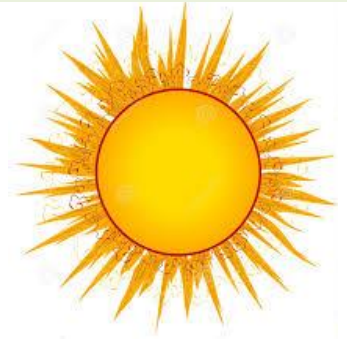
Fóorai félai gúm nizer, súlsulaiyé moré

Souk or faní félai nizer, áñcaiyé moré

Dil ot duk no diyó honó din, ou hásti óll óre

Allha ye banaiyé, maa baf zaráre.

5. Beil

**Ooin or doriya, ettór yián,
Tar bútoire, ooin or tufán.
Fattór hórai, faní banai de,
Bólké aróu, tar báb banai de.**

**Gorom e tar hañsé no faré focí,
Andaz taré, goitté mockil becí.
Zunáppor, goré san e tattú loi foór,
No óile san nán, andár ot zaitói óur.**

**Gula gala gas ót tar bole lage,
Fól fruth tar cóçok e fage,
Zohón gas ót, fól fage,
Gas ór maalek, saái saái háñce.**

**Miçá miçá, fól háite,
Becí moza gal ot lage.**

**Muúsum aiyér, zar góí fíri,
Duniyat asé, tar baáduri.
Nam dórile tar, bíina sóore,
Híte aile andár fáçe.**

6. Añár Foriso (My Identity)

**Óu Añár Foriso! banagiyé tuãñre añár zindigir Nicí Tara.
Ar, hárai félaiyoum noó, añár zindigir sofór ór rasta.**

*Oh My Identity! made you as Polar Star of my life.
I shall never lose my way in the voyage of life.*

**Zeçé zai héçe, hámicá comkaibá, añár foriso ré,
Ar foór diba añár dil ot, tuãñr suk ór tú asté asté.
Hámicá zinda tákibou tuãñr siára, añár zehén ót.**

*Wherever I go, you always shine my identity,
And secretly shed light from your eyes in my heart.
Keeping your image ever alive in my mind.*

**Óu Añár Foriso! Hárai félailám añár zehén, añár rasta
Zehón aññí añzai re, tuãñr nur óre essát.**

*Oh My Identity! I almost lose my mind, my way
When I lose your sight for a moment.*

**Honó háalot ot, añár dil behañ rastat zaitou sailé,
Tuãñr yadgari ye, añaré córmindat félah.**

*Everytime my heart wants stray,
Your remembrance fills me with shame.*

**Óu Añár Foriso! Tuñí, añár zinda thácoon ór moksús
Hámicá cúza rastat, uzu nur dháler, duk arde cúk háalót ot.
Óu Añár zindigir Nicí Tara!**

*Oh My Identity! You are the sole purpose of my existence
Always showering light towards the right path in ease and
unease.*

Oh My Polar Star of my life!

By Haikal Mansor

*Dedicated to Rohingya Identity. Never lose it.
Having no identity is like living dead. If lost it, quickly look for it!
There's always a Polar Star in one's life.*

7. Kuñir ar Tar Sábah

Mukót ruthi óla, uggwá kuñir

Lami farái bólla, ekkán doriyat dilóu duñr.

Faní ainar moton, aiccíl sáf

Khúci ói kuñir e dilóu záb.

Dehá zar doriyar kul, duré foijjonto

Nozor aiyér nisor, doriyar tola foijjonto.

Nizor sábah ré dekí, gorí lóu gour

Tar sábah ré buzílou, ibá kutta ar-uggwá, zorúr.

Herós é nofarí táai, óilou bekerar

Gúññi mari thokkór gorí, ítare gorí lóu waár.

Ze ruthilla muu mari lóu, eén mára mara

Nizor ruthi án ó, hárai dilóu besara.

Lalsí gorí kutta failou ohoman

Ahár gorí no fari óiye ferecan.

Endila háalot óo lalsí ólar, ar nadan

Gorí lé lalsí, buwá fore nuksan.

8. Nekkar Maa

Bodoli zagói,
Musúlmán ór maa hámil or óttot.

Hámicá Quran foré,
Uggwá nekkar fuallá.

Allahr tú magir uggwá ajór.
Cúndor uggwá zehón fua óiye,
duk biakkún (beggún) foórai zagói,
aró ekkán cúndor nam de.

Foóila Azan di zindigi ré cúru gorá,
uggwá naás arde ustat or dhóilla hámicá dháke táke.

Maa ye Quran oré forí dil oré iman di bórai de,
Poikambor arde sáabá ókkol ór kaáni ré gaáitou ar forí
fúnaitou.

Uggwá nekkar maa óiyede niamot añárár Poikambor e
hoiyé,
"Jonnot óilde maar théng or nise"
Maar dua ye añár zindigi ré cúndor goré ar foór goré.

By Mohammed Rafique

9. Añára Óilam Rohingya Zati

Añára óilam Rohingya zati, Añára Arakan dec ór bági,

We are a race of Rohingya, We are aboriginals of Arakan Kingdom,

Házar bosór hóite loti, Añára Arakan dec ót táki.

For thousands of years, We have been living in Arakan Kingdom,

Muráfera haçi kuçí, Ruháng cóhor abad gorí,

By cutting jungles, We have created Rohang City,

Añára hóilam góre bari, Keén é zaiyoum otón sári.

We are settled here, How can we go away leaving our mother land.

Arakan dec ór cúnar meçi, Añára toré ador gorí,

Golden land of Arakan, We are in love with you,

Táikoum tor bukot é bazí, Toré félai táai nofarí.

We will stay in touch within you, We cannot stay leaving you behind.

Tor buk ottún zonom loilám, Fali fúli boro óilam,

I was born from your love, Grew up under your care

Aijó añára nofarílam, Tor honó hók ada gorí.

Until now we could not, To fulfill your rights

Hotó foran cóhit gorí, Tor bagan ot faní di,

Many lives of martyrdom, Watering at your garden

Añára ehón acá gorí, Tui honó din no foóráibi.

We are now hoping, You will never forget us.

By Moulana Zafór

10. Arzur Habos or Buth (Dream Paper Boat)

Din-din añní bácair, añár buth ókkol óre, ekkán baade ekkán, zuaijja fanít mazé.

I float my paper boats day by day, one after one down the running ebb.

Dhoóñr leká loi añár nam leikkí buth iín ót, ar farar nam zeçé añní táikki.

I write my name on them with big letters, and my village name where I live.

Añní acá gorír iín ekkán osin zagat foóñsíbou, ar zanibóu añní honnwá.

I hope they will land in a strange land, and will know who I am.

Añní bóijji buth ókkol óre añár barizar fúl loi, ar acá gorír fózor ót fúçe de fúl iín óre amanot gorí foóñsáibou raitta.

I load my boats with my garden flowers, and hope these dawn blooming flowers will be carried safely in the night.

Añní eridi é añár gura buth ókkol óre, saá é asfan ot, ar deikké gura miyóla ókkol é añár buth ókkol óre solar de.

I set up my boats, watch the sky, and see my boats are sailing with the little clouds.

Añní nozaní dé hon asfan ot aséde fúñaijja ye boiyar oré lamai diyé, añár buth oré córr loi solaibélla!

I know not which friend from sky descend the air to cruise with the sails of my boats!

Rait óiye, añní añár muk hát óre lukai fikir gorír, añár buth ókkol bácair óre rait or tara ókkol ór nise.

Night falls, I cover my face with my hands, dream sailing of my boats under the night stars.

Gúm or fori ókkol é añár buth óre solar, ar lai boijjá añár cóppon loi, añár arzu ókkol loi.

Fairies of sleep are sailing my boats, and with full of my dream, my hope.

By Haikal Mansor

11. Ruáinga Zati

(Ruáinga zati hoiyé, no buzílám - kiállá obus moon.
Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon loi ar ekzon.)²

(Zonom bór kén ailám sóoli.. - misá jútha hotá faindii reé..)²

(Musúlmán ór eham to noó)² - niducí ré dukkót doon.
Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon lói ar ekzon.

(Dón cómbottir lube fóorii - búille rosúler torika ré..)²
(No báfiya no sintiyaá)² - zené héne duwá hóon.
Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon loi ar ekzon.

(Kessú zaga gúri sáailée - dek té hotó lager bála reé..)²
(Manúic sáile súfi ana)² - nitti misá hotá hoón.
Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon lói ar ekzon.

(E duniyai zargói báasii - bála bura sinno nodi reé..)²
(Hókke notá kiyá gorér)² - duti hotár efosón.
Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon loi ar ekzon.

Ruáinga zati hoiyé, no buzílám - kiállá obus moon.
*(Duk buzáiyóum haré, alok - hór ekzon loi ar ekzon.)*²

By Shóbbir Ahamed (Cóubu)

12. Balu arde Fattór

Ek dín duwá fúñaijja fua (*Jamal arde Jamil*) dúmbalur moidan ottú sofór gorér dé

háalot ot, ekkán hotálla bazábazi diyé ar Jamal e Jamil oré suar maijjé.

ONE DAY, TWO FRIENDS (JAMAL AND JAMIL) TAKING A JOURNEY THROUGH A DESERT. WHEN REACHED TO AN ARGUMENT, JAMAL SLAPPED JAMIL.

Jamil or dil ot duk faille yó, íte kessú no hoói dúmbalut mazé leikké,

ALTHOUGH JAMIL WAS HURT, HE WROTE ON THE SAND WITHOUT SAYING A WORD,

"Aijja añar dustó yé añare suar maijjé."

"TODAY MY CLOSED FRIEND SLAPPED ME."

Zaite zaite ítara taraing uggwá loot faiyé. Jamil e gaa dúwer de woktót, moóina fúdh ot bazí yóre dhufizar dé háalot ot, Jamal e ítare basai yé.

AFTER KEEP GOING, THEY HAVE FOUND AN OASIS WHERE JAMIL WENT TO TAKE A BATH. WHEN JAMIL HAS STUCK IN THE MIRE AND STARTED DROWNING, JAMAL RESCUED HIM.

Jamil oré basoon or baade fattór ót mazé leikké,

AFTER BEING SAVED FROM DROWNING, JAMIL WROTE ON A STONE,

"Aijja añar dustó yé añare jan basai yé."

"TODAY MY CLOSED FRIEND RESCUED ME."

Yían dekí, Jamal e Jamil oré fusár lordé, "Tuáñre suar marirár tuñí dúmbalut leikkó, kintu ehón fattór ót mazé leikkó, kiálla?"

SEEING THIS, JAMAL ASKED JAMIL, "YOU WROTE ON THE SAND WHEN I SLAPPED, NOW ON THE STONE, WHY?"

Jamil e juab derdé, "Honikká ye dil ot duk faile, ítar tu dúmbalut mazé lekóon saá. Kiállahoilé, maff or boiyar e leká iín óre búzait fare.

JAMIL ANSWERED, "WHEN SOMEONE IS BEING HURT, HE SHOULD WRITE ON STONE BECAUSE THE WIND OF FORGIVENESS CAN ERASE THE FEELING AWAY.

Kintu, fattór ót no lekoón saá. Kiállahoile, honó boiyar e fattór ór leká ré búzai nofaré."

BUT HE SHOULD NOT WRITE ON STONE SINCE NO WINDS CAN ERASE IT."

13. Cóñço Fuain Dólla

(For the Little Children)

Añára óilam Musúlman

(We are Muslim)

añárár dec óilou Arakan.

(our land is Arakan.)

Añára fúl or óu houli

(We are little flowers)

añára óilam cúnar san

(we are moon of gold.)

Allah banaiyé añárar

(Allah has created our)

dec óre cúna sañdir.

(land with gold and silver.)

Añára banai-tulíyóum

(We will build up)

dec óre fúl or bagan.

(our land with garden of flowers.)

Elóm, adob ór foór ot

(In the light of knowledge and literature)

añára zibon guzaijjoum.

(we will pass our life.)

Rosúlór óu torikat

(In the way of our Prophet)

añárár óibou zibon nán.

(will be our life.)

Añára age baríyóum

(We will be grown up)

Hát ot mazé loi Quran.

(with Quran in our hand.)

Zogot báci ré diyoum

(Will be given to the people of the world)

Añára ador or sáman.

(our gift of love.)

By Tahér Nodawi

14. Hoçé Óu Bondú

*Hoçé zaibi, óu bondú tui, soli ai tor Gulistán ót
Mali óiyo ré táko tuñí,
mala gañtó fúl bagan ot.*

*Hotó rohom or fúl ór mala, gañtí rakílam tollá
áre óu, rakílam tollá
Ki dekí táki giyósgói, óu bondú tui, Boyaban ot.*

*Hotó kukíl, bómora, tor bagan ot, óigiyói modúc
áre óu, ói giyói modúc
Honó cánti no faibí tui, no fórbot ot, no moidan ot.*

*No zaibí, ar no zaibí, honó mikká, sári tor bagan
áre óu, sári tor bagan
Asé hotó, boro boro buzorgó, tor Gulistán ot.*

By Tahér Nodawi

15. Solo Decó Báci

Áre óu - decó báci, deké tuáñra - cúnali Arakan
Ki cúndor - nodi nalá, Mayú Furmá - aró Koladhan.
Cára duniyait mazé - bicí usol - tuáñrár dec ór cán
Solo deké - muhábbot - diya bóra - tuáñrár Gulistán.

Cára zogot - ot mazé - sóbsé cúndor - tuáñrár dec ór nam
Cára - dec ór bulbuli - gaité asé - tuáñrár dec ór gan.

Honó mikká - no faibá - decó báci, eto modúr dec
Solo - decó báci solo - tuáñra - decór óu córman.

Áre óu - decó báci - félai no tákiba - tuáñra dec
Hone dekébóu tuáñrár - eto cúndor - fúl or óu bagan.

By Tahér Nodawi

16. Maar Ador

Aññí beínná loti házinná fán,
Duk gorí, gór ot ailé..

Báiyain dé fusár goré dé,
Aijja tuñí ki hamaiyó..
Beçi ye fusár goré dé,
Aijja tuñí ki basai ainnó..

Fuain cúain dé fusár goré dé,
Añár lá ki ainnó..

Cúde Maa ye fusár goré dé,
Din ot kessú háiyos né..

Tóile añár feçor kíyal goré dé,
Cúde Maa ye..

By Citizen of Arakan

17. Fonná Foró Ruáinga Báí

By Mv Rafiqe , Mir Ahmed Gónggri Fara Quebec, Canada 25/10/2014

Añárár maincórta ká córom lager, Ruáinga fonná foríte
Óu báí nizer fonná foríte

Fonná sára torki óiye hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

Añára zodi nizer fonná nize no forí

Añárár fut zíyain dór fyúcar (future) zaibói hóraf ot fori
Óu báí ar no gorí golti
Elóm sára duniyait mazé hon zati asé
Fonná sára torki óiye hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

Córom háiya félayóre zodi fonná ré forí

Ruáinga zatir duk hoccho ré faijjoum durgorí
Óu báí faijjoum matá ré
Fonná wála torki óite deri noláge
Fonná sára torki óiyé hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

Elóm foróon fóroz hoiyé fóрман e Nobi

Fonná zodi noforíle nafórmán óibi
Óu báí hosúr bón óibi
Nafórmán ór thíkana gán zuzuk ot raikké
Fonná sára torki óiye hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

M B B S – L L B – loi Ruáinga gorér faáthi

Fonná sára síasót gorér Ruáinga zati
Óu báí óizargói golti
Hókkol koum e hókumot gorér forí PhD
Elóm sára boói roiyé hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

Oinno zate añárár kissá leki gorér PhD

Añára Ruáinga boói roiyí fonnártu fith dhi
Óu báí kessú nozaní
Elóm sári Ruáingar fuain muzzur kén háçe
Fonná sára torki óiye hon zate
Fonnár uore sób kessú asé

Añárár maincórta ká córom lager, Ruáinga fonná foríte
Óu báí nizer fonná foríte

Fonná sára torki óiyé hon zate
Fonnár uore sób kessú asé.

18. Dhoóñr Ziyól Hána

By Sawlamsnr

Duniyair uore ziyól hána bicí asé. Hárr dec ót aséde ziyól hánat mazé, nizor nizor hosúri loi hosúrir sáñza diya giyéde, miala arde morot, ziyól ór hodi ókkol becá becí asé. Dec ekkán ót aséde kaanun or hélaf hosúri goríle, hé manúic íba gom manúic óile óuk, hóraf manúic óile óuk, hótbondi raikkéde sáñza ré loi, ziyól hánar bútoire foñsa fore.

Sáñza faiyé dé manúic cwá, ziyól hoórde zagat no foóñsité, nizor aramiyot gom no takíle yó, hárr ekkán deké, zane ar fúne bóuli duniyair asé dé maincé hoó.

Hótbondi raikkéde kaanun or hélaf goijjéde, manúic íba ré dóri faille, dóijjedé híyantun lóti dhoilla bodhoilla maamala gorá fore. Ossé zodi yó kaanun or hélaf goijjéde hítare, dóri faille yó, hárr dec ót dhoilla bodhoilla goríbélla mouka fa. Insáf ót zitilé algwa ói aiyé, no zitilé ziyól ot foñse. Ziyól ót foijjéde híte aram tákile yó, honó ekkán no deké, no zané ar no fúne, héen óizagoi.

Duniyair uore aséde dec ókkol ór búortu Myanmar hoó yá Burma hoóde dec ekkán asé. Hé dec híyan ór bútoire yó ziyól hána ókkol hárr zagat asé. Hé ziyól hánar ókkol ór búortun, hókkol óttu áro, dhoóñr ziyól hána ré dahái faribá né, héenhoilé, ekkán ziyól hána dahái faribá. Hé ziyól hána híyan becí mocóur, becí dhoóñr ar becí hóraf. Duniyair uore aséde, ziyól hánattún áro, ziyól ór hodi yó becí. Oinno ziyól óttu áro, mocóur maamala ókkol becá becí asé.

Hé ziyól hánat ekkán forók ciz asé. Kessú ziyól hánat mazé, fut zíyain biyai no faille yó, híyan ot biyai fare. Híyan ekkán oinno ziyól óttun áro beétor óibou. Duniyair uore biyaiyé dé híyan tún foijjonto, koum thíya ziyól ór sáñza hái aáforerdé híyan óre daháido, héenhoilé, ARAKAN ot aséde ROHINGYA koum thíya re "Arakan" hoórde ziyól hána ré dahái fáríbóu. Ótolla Arakan hoórde ziyól hána gán duniyair uore hókkol óttun áro dhoóñr ziyól hána óiye.

19. Saláikka Cíyal or Kissá

by Mohammed Alif

Boóut agor zobatan mazé, uggwá baccár fua ye gúñra loi sofór ot zar. Zaité zaité bicí duré foónisse. Éen thaim ot uggwá talgas deikké. Óran lager bouli, talgas íbar sábat zai boiccé. Gúñra wa ré talgas loi bañdí raikké. Bicí duróttu aiccé de ótolla, bicí óran ói, talgas ór sáñbat gúm fori giyói. É dec ór baccár fua ye aái, gúñra wa loizar góí. Éen thaim ot íte tán faiyé. Duñri duñri zaiyóre dóijje góí. Íte hoórde, “Tui añár gúñra wa ká loi zoór góí.” É dec ór baccár fua ye hoórde, “Talgas íbá añár. Gúñra íbá añár talgas é biyaiyé de. Ótolla añár gúñra añní loizair góí de.” Íte hoórde, “Noó íbá añár gúñra. Añní talgas ót bañdí éri gúm giyíde.” Lékin dec ór baccár fua ye no mani yóre gúñra loi giyói. Íte báfi báfi áñçi áñçi zargóí.

Éen thaim ot cíyal uggwá yé loot faiyé. Cíyailla ye hoórde, “Íte báfi báfi hontú aiyér.” Íte hoórde, “Ki hoiyóum duk kór kaáni. Añár gúñra wa talgas ót bañdí éri gúm gilám. E dec ór baccár fua ye aái yóre añár gúñra wa loi giyói. Aró hoórde ítar talgas é biyaiyé de gúñra bóle.” Baade cíyailla ye hoórde, “Eén óile ekkán ham gor. E dec ór baccár fuallá hailla bisar kurá. Bisar ot mazé añní zaiyoum ar tor gúñra toré loi diyoum.”

Baade íte ki goijjé hoilé, é dec ór baccár fuallá bisar kuraiyé. Tarfordín bisar ot mazé, é dec ór baccá yó aiccé, ar baccár fua yó aiccé, ar uzir, nazir, kutual ókkol beggún aiccé ar íte yó giyé. Mogor Cíyailla noó foónise. Beggún é Cíyailla re soiñ gorí boói táikke. Boóut hotún baade Cíyailla góille gái. Cíyailla re baccá yé hoórde, “Tui etúkkún deri kiyólla goijjós.” Cíyailla ye hoórde, “Ki hoitám baccá sáb? Raitta doijjat mazé ooin dóijje. Doijjar ooin nifáite nifáite gúm úddwa zai noó fari. Ótolla ekkená deri óiyede.” Baade baccá yé hoórde, “Doijjat mazé uggwá ooin zole nekí ? Bekuf or hotá kiyálla hoór tui.”

Cíyailla ye hoórde, “Bicí sóiyi hotá hoiyó baccá sáb. Doijjat mazé zodi ooin zoli nofarí le, talgas é kengóri gúñra biyai faribóu.” Aró hoórde, “Talgas é biyaiyé bóuli hoói, tuáñr fua ye ze gúñra wa loi ainné, tuáñr fua ré hoó, é gúñra íba re difélai bélla.”

Yíar baade bisar ot mazé giyéde uzir, nazir, kutual arde baccá yé báfi saár dé, Cíyailla ye bicí sóiyi bisar goijjé dé yían, buzí faijjé. Baade ítar gúñra ítare difélaiye. Tói zar zar gór ot te te giyói. Kissá íbá eddúr ót hótom.

Kissá íbá lekóya: *Citizen of Arakan*

Editted by Eng. Mohammed Siddique (UK), Founder of Rohingya Language

20. Ek Comkerdé Yaddac

Ek comkerdé yaddac - tara'r dhóilla (*One bright memory - star like*)
añár hámicár asfan ot (*in my forever sky*)
ar, añár rastat (*and on my path*)
comke zibon bór (*shinning eternally*)

Ek comkerdé yaddac - húde ekkán (*One bright memory - only one*)
añní áñçir comkerdé nurani loi (*I walk with its light*)
iín é comkar añár din oré (*it glows my day*)
ar, cóppon or rait oré, beil no tákedé wóktót (*and my dream of night when no light*)

Ek comkerdé yaddac - cúnar rong or cóçok (*One bright memory - gold ray like*)
añár frecani ye comkar (*illuminate my sorrows*)
ar, añní zanidé iín é añár taajjub oré foór goríbou (*and I know it will lustre my wonder*)
aibóu dé hailla ókkol ór sáñbat mazé (*in the shadows of tomorrows*)

Ek comkerdé yaddac - añár ferecanir ottót (*One bright memory when sad*)
añní tuillí suk, zolzoldé íkka (*I raise my eyes, towards its shinning*)
giyói hailla miyóla, ói kúci añár ruú (*took away my black clouds, gladden my spirit*)
ar thándha óiye añár dil (*and coolen my heart*)

Ek comkerdé yaddac - oinno gín gilé yó (*one bright memory - even other gone*)
sáñbar bútoze zibon bór (*in the shadow for ever*)
kintu yián zeddúr za éddur (*but, this, as far as*)
comker ahéri fán (*shinning to the end*)

Comko, comki táko, óu añár din or tara! (*Shine on, keep shining, oh my star of the day*)

By Haikal Mansor, Galway, Ireland

21. Cínggo arde Ítar Cíyardár Ókkol

Béra-sóol, Sái-sóol arde gouru ye cínggo loi miliyóre hasharbar goijjé.

Fottí kumpani ye zendila goré éndila, laf oré fúan gorí borat gorí bélla ettefák goijjé.

Ettefakan, hórin uggwá holot baijjé. Borat gorí bélla cíyardár ókkol mithíng boiccé.

Cínggo yé fúan gorí borat gorí bélla bicí dórforár. Cínggo yé hoódde, “Añártú foóila borat luwa foribóu, kiállá bóuli hoilé íba añár hók de ótollá.

Jonggol or bakcá de ótolla añártu dusára borat ó luwa foribóu. Tesára borat ó luwa foribóu kiállá hoilé, añní beggún óttu áro cótti wala de ótolla. Zoudi honíkka baki gín magi lé yó añní ítare hái félayoum.

22. Uggwá Cónço Cúnar Mas

Uggwá gourif zaillar tú ekdin ítar zalot mazé uggwá cónço cúnar-mas foijjé. Mas é gal arde fóuir lari yóre maf magefán gorí daháye ár, zailla wáttú bicí feth fuijjé. Mas íba re doiijjar mazé wapes melá maijjé.

Zodi mas íba ré besi tóu bóuli bicí thiañ faitou. Mas é buth or hañsar tú tái hoódde, "Tui dekíbi, añní hondila cúkur guzar de." Mogór keén óiyedé yían honíkká ré hoói nofaríbi.

Zailla ye gór ot foónísse mottor, dehérde ítar fédará bacá án bicí boro killa boni giyegói. Aró dehédde ítar beçi ranir fucák findá óigiyegói. Beçi ye deikké mottor kessú no hoibár agor tú fusár goijjé de, "Edún thiañ hottú aiccé?"

Beça ye hoórde, "Añár tú kessú fusár nogorís noóile beggín abbar añzi zaibougói". Lékin beçi ye beça ré ebbre cánti táitou no der. Ahérittú cúnar mas ór hotá hoói feláiyé. Hoóiyé mottor killa án abbar bacá óigiyegói. Beçi íba yó age zendila aiccíl éndila, nak thanoya ar mon mozin noóya boni giyegói.

23. Rocógula Kenggóri Bana

Foñcóic (25) cwá rocógula banai bélla lagerdé sáman ókkol ór liís.

1. Moida 1 fiala
2. Cútha 1 camic (sálon or camic loi)
3. Dut 3 fiala
4. Andha 3 nwá

Uore liís ót aséde sáman beggín óre bálagorí makó. Baade gura gura gorí gula faago. Tarfore, bicí tel ot mazé faago. Lallal óile tel or tú tulíyóre baárkule ekkená gorí rakó. Faní 4 fialat mazé nizortú lagerdé éndila miçá ófan siní dhálo.

Siní 2 fiala óile नियमोर óibou. Gúçi yoré sulár uore gorom goró. 5 minith óile sinír rab boni zaibougói. Éçe rocógula ókkol óre burai rakó. 15 minith baade hái faribá. Zodi thándha fosón lailé boróf-fethir (fírijot) mazé hotúkkún rakí yóre hái faribá.

Tarík. Ipril 12, 2002

24. Bakkúm Bakkúm

Bakkúm bakkúm kiáñra
Muicé báingge thiañra

Muic maittou gilám dé
Keñça fúçi moillám dé

Bóuzi re bóuzi sura duf
Surat kiálla dán, sul ot dóri an

Sul ká hala
Nak haçi féla

Nak ot ká lou
Borbái yór bou

Borbái borbái gozzon tole
Cónço báí cóñço báí tetói gasór tole

Tetói faitou gilám dé
Áff e sótor dóijje dé

Elóm fath delóm fath
Haçi féla cúnar át.

25. Ruáinga zatir óiye ki

Añárattu óiye ki, óu Ruáinga zati,
Monzil añárar hoçé, bilkúl añzai féilli.

Ek dhéilattú ar dhéilat, uri uri,
Fakír moton añára, bahá árai féilli.

Sára pritímbir kulot, suk añçai sailám añní,
Ruáinga koum or moton, uggwá ar honó koum náí.

Foror gór ot foror duwar ot,
Zúri Zúri nizor gór or, cúk cánti kén foórai féilli.

Zarár gór náí, zarár tór náí, zarár matá náí,
Tarár izzot, tarár cántir honó zagat náí.

Zar matá náí, tartún háñsar gorá gorí,
Añára nize, izzot gérai féilli.

Fath loi hará hári didi, bod nam zurailám,
Hazor ekkán honó ham to, ájtok no goillám.

Cúdu ekzon e ar ekzon or les, thani thani,
Fura koum or beça, añára dhufái féilli.

Ar hotókkál táikkoum, fiñdí gulamir jonzir,
Aiyó cóbai mili lagai, narar azadi.

Ehón juddór woktó aiccé, kafíc Arakani,
Boiçá boiçá, bicí cómo haçai féilli.

By Molana Jafor

26. Ruáinga Zati Adoror

Ruáinga zati adoror
Óu báiyain elóm kiyólla noforór,
Elóm or kodor kiyólla no buzór
Añárattú náí ka fonnár ador.

Ruáingar fuain háñt bosór ot, taré de gouru sorat
Oinno zatir fuain óle tará solar kompyutar,
Añárár fuaindé gouru sorar
Tarár fuaindé plein solar.
Elóm ór fáaida kiyólla no dehór
Añáráttu náí ka fonnár ador

Raite dine bará barí báiyé báiyé fózzat door
Biínná sóre beil no uiththé Úkkaththa re bisar doór,
Bái ottú zitibólla
Úkkaththa re thiañ háboór
Mog bormá ye háñcí háñcí gúc loór
Añáráttu náí ka fonnár ador

Meiththeilla yé hoijja dilé foror bíça uñsol ó
Ruáinga báiyé hoijja dilé mog bormá ye húcí ó
Aijó keén é fózzat door
Tabbé giri no sárar
Allahr wasté fonná kiyólla no forór
Añáráttu náí ka fonnár ador

Ruáinga zati adoror
Elóm kiyólla no forór
Elóm or kodor kiyólla no buzóor
Añáráttu náí ka fonnár ador

*By Mv Mohammed Rafique Mira Ahmed
Góñggri Fara Quebec Canada.*

27. ABAS

(By Haikal Mansor)

Hoibár asé ekkán kaáni, Goir ókkol óttu,

The waves have a story to narrate,

Zeéñtte añní neeillí ekgúilla Doijjar sor óttu.

When I leave the lonely beach.

Guzori hoór talgas ór uortú,

Calling aloud from the tops of palm trees,

Cíkaibár asé ekkán sóbok, Boiyar óttu.

the wind has a lesson to teach.

Kintu fúinni ekkán taarif, tara ókkol óttu,

But heard a praise from the stars,

Ziyán neelai nofarír añní holom or nif ottú.

which cannot be pulled out from the tip of my pen.

Goir e hoór, ofúrani kúla sómondor or,

The waves tell, of the endless open ocean,

Jahél arde baádur dil or,

Of wild and brave heart,

Osin koum, osin cóor arde osin mollúk or,

Of new people, new town and new country,

Mockil añár Ruáingar sofór or,

Of difficult journeys of my Rohingya,

Gaif óiyedé jan ókkol, dhuiffé dé zindigi ókkol ór

Of vanished souls, of drown lives

Kaáni.

Story.

Taakot wala Boiyar,

The mighty wind,

Añár muk ót bazí bazí baár,

Breezing across my face,

Thándha thándha boróf ór dhóilla,

Like chilly cold ice,

Norom norom fóoir or dhóilla,

Like soft tender feather,

Maa ador or dhóilla.

Like mother's love.

Kintu lak lak loi

But millions of

Tara ókkol asman or mujilís ót boói,

Stars gather in the sky,

Asman ot asé dé háar tara ókkol óre,

Every star and planet in the sky,

Zomin ot asé dé háar insán arde cis ókkol óre

Every living and non living thing on the earth

Banaiyé dé Rob or zikír gorér

Praising The King who creates all.

Nisé asé dé añár lá arde añár Ruáinga ókkol ólla estekfar forér.

Praying for the safety of me and my Rohingya.

“Dedicated for the thousands of Rohingya souls lost in the vast open oceans, ashore only the fond memories of their lives back in the vast open prison of the earth, Arakan”

By Haikal Mansor

28. FÚAÑTI

(By Haikal Mansor)

Asman or uzu, uçír añára fúañti,
Together we rise into the sky,
Soli zargói dé Duniyai ré saáir, mili añára fúañti.
Together we join and observe the passerby world.

Uggwá miyóla dhóilla añára fúañti,
Together we are like a cloud,
Ekzon e ekzon oré daházar sáfgorí duniyair manúic ór zákot ti.
Clearly see each other from the crowd of world.

Zór or dhóilla dorógorí añára fúañti foijjé zomin ot,
Together we fall hard like rain,
Añára dunízon e fúañti maásusgojjí duk ot.
Together we both feel the pain.

Solaiyí boiyar óre buzábuzi loi, añára fúañti,
With understanding, we ride the wind together,
Ferecani táaile yó, táikki fúañti.
Regardless of sadness, we remain bond together.

Tuñí añár boiyar, kintu añára fúañti urir,
You are my wind, but we fly together,
Añára duré óileyo, kintu añára fúañti hañdir.
We are apart, but we cry together.

Tuñí tákiba hámica boiyar íba, usol ot théliba añáre,
Puching me high, you will always remain that wind,
Aññí táikkoum hámica duk íba, hañdai yóum tuáñre.
Making you cry, I will always remain that heartache.

Añára fúañti duk faiyí,
We hurt together,

Kintu añárar ekek zon or dil or duk íyan óre, añárar ador e hái felaiyé.

But our love has eaten the pain our each heart suffered.

Zomin ot arekbar añára fúañti foijjóum,

Once again we'll fall together to the ground like rain,.

Añár duk óre cíyar goríbélla, ar ekzon loi aññí milloum

I'll meet with someone to share my pain..

Dola óiyoum, sugórfani bóijja miyóla loi, arekbar.

Like a tear-soaked cloud, we'll meet again,

Sáiyattu ekek zon óre milloum arekbar.

Join each other again from our shelter.

Moijuom de din ot, arekbar añára fúañti uiṭṭóum,

We'll rise again together on the day we die,

Añára fúañti hát dóri asman or rasta uzu uiṭṭóum.

Handing hands together towards the path of sky.

“Togetherness is such a word which doesn't come from the tip of pen, but the tip of heart that holds together, bonds together and shares together the happiness and the sorrow.”

By Haikal Mansor

29. Añárár Zaga

Añárár Arakan añárar holiza.

Añárár faní añárar lou.

Añárár zati añárár ruú.

Añárár mustokbel añára banai.

Añárár sólluk añárár moksút.

30. Hámdordi

Mv. Mohammed Rafique Mir Ahmed
Gónggri Fara Quebec Canada

Ekéla gas ór, uggwá théilat,
Bulbuli udás ói, accíl boiçát.
Hoilóu aróu matár uore, aiyér rait,
Din guzori giyóí, uri gúra fírat.
Keén foóñiccúm añár bahát,
Hárr sis luwai giyóí añdárót.

Fúni bulbulir aházari, deháilou hámdordi,
Junáikka fuk e hoiló, ki óíye o báí bulbuli.
Modot goijjóum, jan foran e dil kúli,
Añdáijja rait ot no zaijóum toré búli.
Allah ye diyé moré nur or bijili,
Soli aññí añdár ot cóçok mari mari.

Añdáijja rait óile, kiyór ferecan kiyódhdhor,
Zaibiccót tor rasta ré, gorí diyóum foór.
Allah ye banaiyé beggún cóñço dhoóñr,
Cóñço boli moré, kiyé no goré kodor.
Mogor cóñço óileyó mui, kessú no báfomor,
Mui zeén e farom, éen e modot gorómor.

Junáikka fuk or, dekí hámdordi,
Bulbulir foran ót, ailóu faní.
Bulbuli hoilóu! tar bondú ré les lari lari,
O báí junáikka fuk, soli tora tori.
Junáikka! fuk e hoilóu, o báí ar no gorí deri,
Bulbuli tar fúañre, óilou zaibolla razi.

Cáayer e fórmár, ekkán asól hóbor,
Ceér óttu buzí loiba, gorá foribóu ki amól.
Umid gorír kessú, mor hotá buzóor,
Bála ham ze goré, te óibou dhoóñr.

Lofzór maáni

Théila = dhéila, them.

Udás = ferecan, ocánti,
ohoman /
ofoman, cúksar,
monorduk.

Aházari = fóriyad, araz, ouccóuk.

Búli = foórai, fóroc, monot
notáka, híyal notáka,
yaad notáka.

Bijoli = foór, kaárun elekthrí.

Cóçok = foór or fótthki

Umid = dórca, acá, sáara.

Nur = foór.

Kodor = dam, kimot, main,
izzot, ehéteram
/eeteram.

Súwal ókkol

1. Nisortú diya giyé de súwal or juwab lekó.

- (a) Bulbuli kiyólla udás aiccíl de?
- (b) Junáikka **fake** bulbuli yé keén **mood goodie**?
- (c) Kasidar ahéri ceér ót mazé cáayer e ki fóрмаiyé?

2. Nisortú aiyérde lofzó gún ór zid lofzó lekó.

A B

Andár
Hañsé
Gom
Bala
Asé
Deri
Ferecan

3. Nise diya giyéde jumla ókkol ór háli zaga gún munaséb lofzó di dórai do.

Theilat, Théilat.

- (a) Ekéla gas ór, uggwá
Matár, Matar.
- (b) Hoiló aróu uore, aiyér rait.
Fúk, Fuk
- (c) Junáikka e hoiló, ki óiye o báí bulbuli.
Moré, More.
- (d) Cónço boli moré, kiyé no goré kodor.

4. Nise diya giyéde sóyi jumla ókkol óre (✓), ar gollot oré (x) nicán lagai do. Sóyi/Gollot

- (a) Junáikka fuk rait to comke. Δ Δ
- (b) Din ot mazé andár také. Δ Δ
- (c) Gas ót bulbuli noó boiyé. Δ Δ
- (d) Junáikka fuk e bulbuli ré modot goijjé. Δ Δ
- (e) Añáráttu oinno zon or modot no goróon saá..... Δ Δ
- (f) Bulbulir moon fail óu háwat maze ure.Δ Δ

31. Uggwá Gai ar Sóol

Mv. Mohammed Rafique Mir Ahmed
Gónggri Fara Quebec Canada

Ekkán nodir kulot, uggwá sóol,
Sorité sorité, ógil góí óur.
Hothát tíyai, den bam fíri sailóu,
Uggwá gai tar hañsé, tíyat failou.

Age matá ré júkai, gorílóu taré sólam,
Abbar tar loi adob or sáñte gorílóu kalam.
Keén asó boro báí? Tuáñr mezas ki rohom?
Gaiyé hoilóu asóm o báí honó rohom.

Din zar haçi nizer, loi bura hálot,
Así mosibot ot, fori moniccór fallat.
No gorís honó bálai, loi adom zat,
Allah zeén e noféla ar moniccór fallat.

Dut zodi hom dilé, more bóthboçá,
Leça zodi óile, moré besi hái féla.
Moré zoorái maincé goré mela.
Insáf náí zaiyoum hoçé ebela.

Fúni sóol e, gaiyor saara kissá,
Hoilóu! boro báí no gorís gilla.
Thándha faní thándha háwa aróu kór or
mela,
Gas ór sáiya aróu raikké kíla.

Kér kuñça manúic or dome hái,
Eto mehérbai adom or dome fai.
Zodi buzós aram or kodor o báí,
Ehón loti zar hái tar gun gaái.

Sóol e zohón, gai yore fórmalou,
Moniccór gilla, gorí gai yé córom failou.
Cónço óiliyóu, sóol or zat,
Gai yé dilóu duuñr sorítóu kílat.

Lofzór maáni

- Kul** = hañsa, kanara.
Óur = rasta hárai félon, diyákul,
rasta tuwai no foón.
Hothat = atíkka, éhon-ohón,
acanok, ettefakan.
Denbam = dendhák bamdhák,
íkka-úikka.
Júkai = niyúrai, élai.
Kalam = hotá, battra.
Mezas = cóbab, sásolot,
tobiyot, kúu.
Kirohom = hondila, honnila,
hondóronor.
Honórohom = honódhdhóilla,
honóddoronor.
Fallat = báilot,
fándot / fánót, fakot.
Adom = insán, manúic, moniccó.
Saara = beggún, sób, tamám.
Gill = bodnam, durnam,
cékayot / céhayot,
bonnaai, hórabnam.
Háwa = boiyar, batác, hába.
Sáiya = sába.
Dom = hímmot, baádur,
bol, niyác.
Kíla = ál no soói zagar rakídon.
Kodor = izzot, ehteram /
eeteram,
ahámíyot kimot.

1 . Nut

- (a) Ceér ót maze gai ar sóol or huáhittu notija yíán faagiyé de hóde insán e januwar ól loi ham ól gorá motor tarár dekbal óu ar tákar ar ahár or bonduwosto yóu goré.
- (b) aholmon hóde híba seróf dhoóñr noó, cóñço óile you óo. Ar ceér ibáttu yíán óu buzá zadde, honó manuic ek zon loi ar ek zon loi dola óile age sólam tar bade adob gorí tar hálot fusár loón. Ar yíán Rosúl (s.a) mor cíkka ar torika, Rosúl (s.a) mor fóрман oilde age sólam kalm tar bade adobos-sáñte hotá battra gorón.

2. Nisé diyá giyé de súwal gún or sóyi juwab do.

- (a) Sóol soitte soitte hoçé giyóui de?
(b) Sóol e gai yore age keén goijje?
(c) Sóol e goi yor loi keén gorí hotá hoiyé?
(d) Gai yé sóol óre fi fóрмаiyé?
(e) Gai yé insán or ki ki bura bála zikír goijjé?
(f) Sóol e gai yóre ki tosolli diyé?
(g) Age sólam kalm tar bade adobos-sáñte hotá battra gorón har fóрман?

3. Oure lofzór maáni bángi diya giyé de lofzó gún loi kamel jumla bano.

4. Nise diya giyé de jumla ólor háli zaga gún munaséb lofzó di bórai do.

Gíla, gilla, giíla.

- (a) Moniccór..... gorí gai yé córom failo.
Faní, Fáni, Fani
- (b) Thándh..... thándha háwa aróu kér or mela.
Kúñça, Kuñçá, Kuñça.
- (c) Kér manuic or dome hái.
Fouri, Fori, Forí.
- (d) Así mosibot ót, moniccór fallat.
Sáiya, Saáiya, Saiyá.
- (e) Gas ór aróu raikké kíla.

32. Wotón Sára Honó Zatir Izzot Náí

<p>Wotón sára, honó zatir izzot náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator cánti náí. Wotón sára, honó zatir cánti náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator izzot náí.</p>	<p>Gaáir añára, foror gana; Age sinta, no báfona; Gaáir añára, foror gana; Age sinta, no báfana.</p>
<p>Cúnar Arakan, diya sári ; Dec boidec é, elor hori; Cúnar Arakan, diya sári; Dec boidec é, elor hori.</p>	<p>Eta lotar, hodin táikkoum; Eta lotar, hodin táikkoum; Ehón kessú, nizor gaái; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zatir izzot náí.</p>
<p>Age añára, no báfílam; Age añára, no báfílam; Dec cán óttu, ailám dáí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator izzot náí; Wotón sára, honó zator cánti náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator izzot náí.</p>	<p>Gaáir añára, foror gana, Age sinta no báfona; Eta Loti, hodin táikkoum; Ehón kessú, nizor gaái. ; Ou Rohingya báí, Wotón sára, honó zatir izzot náí; Wotón sára, honó zator izzot náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zatir izzot náí.</p>
<p>Nizor asól, nize búli, zatir izzot dhufái di; Nizor asól, nize búli, zatir izzot dhufái di; Dec boidec é, elor hori; Nizor sinno, no tuaiyó; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zatir izzot náí.</p>	<p>Zará óila, koum or serak, No boniyó rastar ferak; Zará óila, zati serak, No boniyó rastar ferak; E zulúm mán, zodi goró, Óibou zatir hon ufái; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zatir cánti náí; Zará óila, zatir serak, No boniyó, rastar ferak.</p>
<p>Nizor Asól nize búli, Zatir izzot dhufái di; Dec boidec é, elor hori; Dec boidec é, elor hori; Nizor sinno, no tuaiyó; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zatir izzot náí; Wotón sára, honó zatir izzot náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator, cánti náí.</p>	<p>E Zulúm mán, zodi goró, Óibou zatir hon ufái; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator cánti náí. Wotón sára, honó zator izzot náí; Óu Rohingya báí; Wotón sára, honó zator cánti náí.</p>

33. *My Lost Home*

Burmese came to my peaceful land in 1784.

Bormís ókkol 1784 cón ot añár cántir dec ót aiccé.

They ruled and murdered our ancestors with abhor.

Tará añárár fissán ókkol óre ínca gorí kotól goijjé.

They came with swords, boats and guns.

Tará kiris ókkol, buth ókkol arde gaán ókkol lói aiccé.

They came to plunder our wealth and made us run.

Tará añárár dón doulot ókkol óre dhahaiti goittóu aiccé ar añáráre dáfaibellá goijjé.

They came to evict me from my land.

Tará añáráre añárár dec óttu neelai dibellá aiccé.

They came with strength I could not withstand.

Tará aññí boddac gorí no faríde taakot loi aiccé.

They came and tore down my beautiful trees.

Tará aái añár cúndoijja gas ókkol óre síri félaiye.

They turned my life upside down, made me a refugee.

Tará añár zindigi ré uldhai diyé, añáre uggwá refúji banaiyé.

They killed my sons, they tortured my heart.

Tará añár fuain dóre kotól goijjé, tará añár kolób óre toziya diyé.

They suffocated my spirit, ripped my soul apart.

Tará añár hímmot óre gola sibi diyé, añár jan óre siri alok gorí félaiye.

They then claimed my fertile land as theirs.

Tará tarfore añár fáñc óla zobin oré tarár bóuli dabi gorér.

Told all the world they were the rightful heirs.

Tará duniyai beggúla hoyéde tará dasé sóiyi mirasdar ókkol.

I lost my home, I lost my sons.

Aññí añár gór áraiye, aññí añár fuai áraiye.

I lost my mind to a nightmarish phantom.

Aññí añár demak áraiye, dhor lagedé séñsi't.

All that's left is a hopeless life.

Ar baki aséde íin beggín ekkán acá sára zindigi.

That they failed with vengeance and untold strife.

Kidé tará félgíyé guccá faní gorá loi ar gona sára ducmoni loi.

I was not born a miserable refugee.

Añní uggwá dukkíta refújí hísafe foida nóoi.

I was born strong, brave and free.

Añní muzbut, hímmot óla arde azad foida óiyi.

In the land that was mine for more than a thousand years.

Zobin ot ziyán añár aiccíl házar bosór óttu áro bicí.

Wrenched from me from my bitter tears.

Añártú thani loifélaiye, añár tita sugór faní ókkol.

By, Sadaqa Alia luban
Gulf Asian English School
Sharjah

